

L'estètica del simulacre

Una obra que és capaç de posar en dubte algunes de les creences més arrelades respecte al lloc i a la producció de l'artista de les acaballes del segle XX. Casseroles, ganivets, rostres duplicats ... quinze joves artistes de Manhattan exposen obra d'avantguarda, aquests dies, a Barcelona.

Carles Ruiz

Quinze joves artistes de Manhattan han vingut a Barcelona a exposar part de la producció d'avantguarda realitzada els darrers anys a Nova York. L'exposició «L'Art i el seu doble. Panorama de l'Art a Nova York» —organitzada per la Fundació Caixa de Pensions— presenta obres d'aquests artistes vinculats al «nou art conceptual». Jean Baudrillard i Walter Benjamin són els autors que marquen dos eixos molt importants en la producció d'aquests artistes: l'originalitat-reproductivitat i el simulacre.

Semiòtica i postmodernitat és l'àmbit de coincidència d'aquest grup, que s'aglutina entorn del seu interès pels temes exclosos del discurs artístic convencional: la reproducció mecànica i electrònica, la industrialització i les seves repercussions, la multiplicitat, els mitjans de comunicació... I per a aquesta exploració qualsevol àmbit artístic pot canalitzar l'expressió. La mostra, la primera d'aquestes característiques que es realitza a Europa, aplega treballs d'escultura construï-

Don Cameron, al centre, amb Jeff Koons i Robert Gober.

da, fotografia, pintura abstracta, «collage», disseny gràfic, art públic, instal·lacions...

«L'exposició és una provocació en el món convencional de l'art. L'artista ha de ser l'intermediari entre les coses i la gent. L'autor deixa de ser original però esdevé un intèrpret de la realitat», opina Don Cameron, crític d'art i comisari de l'exposició. Per a Cameron, «la teoria i la pràctica de la simulació, i les seves aplicacions a la creació artística, té més possibilitats de trastocar la tradició avantguardista americana que la utilització de la imatgeria explotada».

Don Cameron ens posa un exemple del funcionament d'aquest procés de simulació: el moviment contracultural dels anys seixanta. «Aquest moviment defensava l'exemple de la natura i els aliments orgànics enfront de les mercaderies i l'estil de vida, elaborats i sintètics, que ofería el mer-

cat de masses. Actualment, el mercat ja ha assimilat del tot aquest exemple, de manera que, ara, tant la cervesa com els detergents i els cosmètics es presenten com a productes «naturals», tot insinuant que el que compra, conserva, a més, un lligam amb l'ordre natural de les coses».

Jeff Koons és un dels artistes que ha vingut a la inauguració de l'exposició. Amb ell s'han desplaçat Robert Gober, Philip Taaffe, Barbara Kruger i Sherrie Levine, seguits molt a prop pels crítics d'art dels més importants mitjans de comunicació dels Estats Units.

Koons, autor —entre d'altres peces— de *Tanc al 50/50 amb dues pilotes*, manifesta la seva predilecció pels objectes quotidians. «Els objectes quotidians poden ser objectes d'art si es transformen o es descontextualitzen, i això suposa un enfrontament amb l'academicisme». Koons creu que els treballs que es presenten són una reacció contra l'art acadèmic i que, a més, qüestionen la funció de l'art. «Fem un art que s'adreça més a les masses que no a una minoria. La diferència amb l'art conceptual dels 70 és que aquest art no necessita suports formals per sostenir-se, no necessita cap suport».

La inauguració de la galeria Metro Pictures, el 1980, va ser un revulsiu important a l'hora de trencar l'atenció que llavors es centrava en els pintors figuratius expressionistes que s'anaven consolidant en el panorama de les exposicions col·lectives a Europa i als Estats Units. En aquella època, la galeria Metro es va arriscar i es va centrar exclusivament en un art de representació derivat de fonts basades en els mitjans de comunicació. Després de l'experiència de la Metro, s'hi afegiren d'altres galeries d'autors propietaris: Nature Morte, Mo David, International with Monument...

Fileres de caceroles, de ganivets, rostres duplicats, sis models diferents de la mateixa marca d'aspiradors, quadres ambivalents segons l'exposició de l'espectador... El diàleg entre l'obra i el públic, que s'estableix quan sorgeix l'interès en l'expectador. □

